

MUISTIO

Projekti	Piiparinmäen-Lammaslamminkankaan tuulivoimapuiston osayleiskaavoitus	
Aihe	Viranomaistyöneuvottelu	
Päivämäärä	06.06.2014	
Aika	14:00-15:50	
Paikka	Videoneuvotteluna seuraavissa neuvottelutiloissa Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus, Viestikatu 1, Oulu, Elinkeinotalo -kokoushuone Tupa Kainuun ELY-keskus, Kalliokatu 4, Kajaani - 1. kerroksen pieni videoneuvotteluhuone Pohjois-Savon ELY-keskus, Kallenranta 11, Kuopio - neuvottelutila Maikko	
Laatija	Juha-Matti Märijärvi	
Osallistujat	Liisa Koski-Ahonen	Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus
	Hilkka Lempiäinen	Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus
	Liisa Kantola	Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus
	Liisa Korhonen	Kainuun ELY-keskus
	Maarit Vainio	Kainuun ELY-keskus
	Jouko Saastamoinen	Kainuun ELY-keskus
	Leila Kantonen	Pohjois-Savon ELY-keskus
	Jukka Perho	Pohjois-Savon ELY-keskus
	Irmeli Hanka	Kajaanin kaupunki
	Timo Aitto-oja	Pyhännän kunta
	Jouko Nissinen	Pyhännän kunta
	Mikko Kajanus	Vieremän kunta
	Olli-Matti Tervaniemi	Metsähallitus Laatumaa
	Juha Parviainen	Pöyry Finland Oy
	Liisa Märijärvi-Vanhanen	Ramboll
	Elina Saine	Ramboll
	Juha-Matti Märijärvi	Ramboll

1. Neuvottelun avaus ja järjestäytyminen

Liisa Koski-Ahonen avasi neuvottelun ja toimii puheenjohtajana. Ramboll laatii muistion. Todettiin, että kyseessä on työneuvottelu ja toimija voi olla paikalla koko neuvottelun ajan.

2. Suunnittelutilanteen esittely

YVA:n tulokset ja huomiointi hankkeessa (Metsähallitus ja Pöyry)
Parviainen ja Tervaniemi esittelivät YVA:n tulokset pääpiirteissään ja kuinka YVA on otettu hankkeen jatkosuunnittelussa huomioon. YVA-selostuksesta on pian tulossa yhteysviranomaisen lausunto ja Natura-arvioinneista

Naturalausunnot. Yhteysviranomaiselle tulleet lausunnot on saatu tutustuttavaksi ennakkoon ja niissä esitettyjä lisäselvitystarpeita on jo huomioitu ja selvityksiä käynnistetty mm. viitasammakoiden osalta.

YVA:n mukaan alueen keskiosa on tuulivoimarakentamisen vaikutuksille herkintä aluetta (Iso Pajusuo, järvien läheisyys, metsäpeura, linnusto ym.). Kaavoituksen pohjaksi on laadittu tarkistettu voimalasuunnitelma VE3, jossa alueen keskiosa on jätetty kokonaan pois lähinnä luonto, melu- ja maisemavaikutusten vuoksi. Lisäksi on poistettu voimaloita Rotimon läheisyydestä ja tehty useita pienempiä siirtoja mm. arvokkaiden luontokohteiden läheisyydestä. Vaihtoehdosta VE3 on tehty uudet melumallinnukset, joiden mukaan meluvaikutuksia ei ulotu lähimpiin loma-asuntoihin ja asuntoihin. Kajaanin puolella yksi loma-asunto on tosin 35 dBA-alueen rajalla 2,5 km etäisyydellä voimaloista.

Johtopäätökset kaavoitukseen (Ramboll)

Märjäjärvi esitteli alustavat kaavaluonnokset. Keskiosan jäädessä pois kaava laaditaan vain hankealueen pohjoisosaan Kajaanin ja Pyhännän raja-alueelle ja eteläosaan Kajaanin ja Vieremän raja-alueelle. Kaavaluonnoksessa esitetään uuden suunnitelman mukaiset voimaloiden ja sähköasemien paikat ja tie- ja sähkölinjat. Pääosa voimala-alueen huoltoteistä ja kaapelilinjoista voidaan järjestää nykyisiä tielinjoja pitkin. Voimalapaikat, uudet tiet ja sähkölinjat osoitetaan kaavassa ohjeellisilla merkinnöillä. Sähköasemien paikat osoitetaan energiahuollon alueiksi ja muu osa kaava-alueesta pääkäyttötarkoitukseltaan maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi, jolle sallitaan tuulivoimarakentaminen ja maa- ja metsätalouksrakentaminen. Kaavassa osoitetaan tuulivoimala-alueiden rajaukset, joilla määrätään voimaloiden enimmäismäärä ja – korkeus. Tuulivoimala-alueet rajataan alueille, joilta luontoselvitykset on laadittu riittävällä tarkkuudella voimaloiden sijoittamiseksi. Siirretyiltä voimalapaikoilta laaditaan tarvittavat lisäselvitykset. Kaavassa osoitetaan YVA:ssa ja kaavan selvityksissä rajatut luontokohteet sekä Metso-suojelualueet ja Natura-alueet.

3. Keskustelu

Alustavien kaavaluonnoksien pohjalta käytiin keskustelua mm. kaava-alueen rajauksesta, kaavaprosessista, luontokohteiden merkitsemisestä sekä luonnonsuojelualueisiin ja Natura-alueisiin kohdistuvista meluvaikutuksista.

Keskusteltiin tarpeesta ottaa kaava-alueeseen mukaan 35 dBA:n melualue. Todettiin, että 40 dBA on merkittävämpi peruste, koska tällä hetkellä rakennuslupien myöntämiseen voi olla vaikutusta vain 40 dBA ylittävällä melulla, ellei tulossa oleva tuulivoimameluasetus muuta tilannetta. Mikäli asetus tulee voimaan kaavaprosessin aikana, voidaan se huomioida kaavassa. Todettiin myös, ettei kaava-aluetta ole syytä ulottaa Siikalatvan puolelle. Naapurikunta pääsee ottamaan kantaa kaavoihin lausunnoissaan.

Kaavaluonnoksen yleismääräyksessä esitetty alueen ennallistamisvaatimus päätettiin muuttaa maisemointivelvoitteeksi, koska todennäköisimmin perustuksia ei ole järkevää purkaa vaan peittää ja maisemoida.

Eri ELY-keskusten alueille tehdyissä tuulivoimakaavoissa käytetyt kaavamääräykset pyritään sovittamaan yhteen hankkeen ominaispiirteet huomioiden.

Metsähallitus, ELY-keskukset ja Kajaanin kaupunki pitävät hyvänä, jos kaavaa voidaan edelleen viedä eteenpäin yhtenä kaavakokonaisuutena. Metsähallituksen mukaan alueiden toteutus tapahtuu kuitenkin todennäköisesti vaiheittain. Pyhännän kunnalle on tärkeää, että kaavassa käytetään yhtenäisiä periaatteita, mutta voidaan edetä kahtenakin kaavana. Todettiin, että hyväksymisvaiheessa kaavat ovat joka tapauksessa kunnittain itsenäisiä kaavojaan. Jokainen kunta hyväksyy kaavan vain omalta osaltaan ja vaikka kaavaselostus olisi yhteinen, ovat kaavakartat joka kunnalle omansa.

Kaavaluonnosten pohjana olevassa uudessa suunnitelmassa on noin 40 voimalaa pohjoisella alueella ja 40 voimalaa eteläisellä alueella. Voimaloiden teho ja kokonaiskorkeus ovat suunnitelmassa samoja, kuin YVA-vaihtoehtoissa eli 3 MW ja 230 m. Keskusteltiin tarpeesta ja mahdollisuudesta määrätä kaavassa voimaloiden maksimitehot. Metsähallituksen tavoitteena on tutkia vielä, voidaanko kaavalla mahdollistaa teholtaan jopa 5 MW voimaloiden käyttäminen. Voimajohtoverkon kapasiteetin rajallisuuden vuoksi 5 MW voimaloita ei voitaisi kuitenkaan sijoittaa alueelle yhtä paljon kuin 3 MW voimaloita. Melulaskennat on nyt tehty 3 MW voimaloilla. Tarkoitus olisi mahdollistaa 5 MW voimalat kaavassa vain sellaisille alueille, joilta meluvaikutukset eivät ulotu 3MW voimaloita kauemmas. Tätä rajoitusta myös ELY-keskukset pitivät tärkeänä.

Saastamoisen mukaan voimalat tulisi määrittellä mahdollisimman yksiselitteisesti, jotta voitaisiin arvioida mm. luonnonsuojelualueille kohdistuvat meluvaikutukset. Jo kaavaluonnos tulisi tehdä mahdollisimman ristiriidattomaksi. Alueella on eritasoisia suojelualueita (Metso, Natura, LS-alueet). Kaavassa olisi ehkä hyvä määrätä myös voimaloiden max tehot ja voimalat on sijoitettava niin, ettei luonnonsuojelualueille tule meluvaikutuksia. Kaikki kyseessä olevat luonnonsuojelualueet ovat luonteeltaan erämaisia ja ainakin 35 dBA pitäisi ottaa huomioon. Talaskankaalla on yöaikaistakin käyttöä ja siksi on noudatettava yöajan ohjearvoa 35 dBA. YVA-lausunnosta tulee virallinen kanta, johon Kainuun ELY sitten yhtyy.

Valkolehdokkialueisiin kajoaminen vaatii ELY-keskuksen mukaan aina poikkeuslupan, vaikka alueella olisikin muuten runsas kanta. Poikkeuslupa voidaan hakea heti, kun suunnitelmat ovat riittävän tarkat. Märijärvi-Vanhasen mukaan kaavassa voitaisiin esim. antaa valkolehdokkiesiintymiä

koskeva kaavamääräys, jolla veloitetaan huomioimaan esiintymät tarkemmassa suunnittelussa ellei esiintymä ole niin laaja ja merkittävä, että se estää jonkin voimalan sijoittamisen kokonaan.

4. Jatkotoimenpiteet

Yhteysviranomaisen lausunto valmistuu ensi viikolla, jonka jälkeen Pohjois-Pohjanmaan ELY, Metsähallitus ja YVA:n laatija (Pöyry) pitävät työneuvottelun lausunnossa esille nostetuista asioista.

Vainion mukaan Kainuun ELY-keskukselta saadaan Natura-lausunto ennen juhannusta.

OAS päivitetään. OAS on ollut yhteinen kaikissa kunnissa ja sellaisena se on tarkoitus pitää myös luonnosvaiheessa.

Kaavaluonnokset laaditaan samoilla periaatteilla kaikkien kuntien osalta. Kaavaluonnokset laitetaan nähtäville siten, että naapurikunnan puolelle rajautuva osuus näytetään häivyttetyinä. Pyhännässä esille laitetaan pohjoisosan kaava, Vieremässä eteläosan kaava. Kajaanissa molemmat.

YVA-selostus on erittäin laaja, eikä sitä ole tarkoituksenmukaista ottaa kaavan liitteeksi. Kaavaselostukseen tuodaan YVA:sta tarpeelliset asiat ja täydennetään siten, että se täyttää yleiskaavan sisältövaatimukset. Maa-ainesten otto hankealueella on otettava kaavaselostuksessa huomioon.

Tarpeettoman laajojen raporttien välttämiseksi selostukset laaditaan tarvittaessa kuntakohtaisesti. Kaavaselostuksen vaikutusarvioinnissa pyritään tuomaan selvästi esiin, mikä on YVA:sta poimittua arviointia ja mitä on täydennetty tai tarkistettu kaavan yhteydessä.

Täydennysselvitykset pyritään saamaan valmiiksi elokuun aikana ja kaavaluonnokset nähtäville ja lausunnoille syyskuussa. Tavoitteena on saada kaavat ehdotuksena nähtäville loppuvuodesta ja hyväksyttäväksi keväällä 2015.

Sovittiin, että ennen ehdotuksen nähtäville asettamista pidetään MRL 66§:n mukainen viranomaisneuvottelu ja tarvittaessa vielä kaavaehdotuksen nähtävillä olon jälkeen, kun lausunnot ja muistutukset on saatu.

5. Neuvottelun päättäminen

Puheenjohtaja päätti neuvottelun 15:50.